

Verksamhets- berättelse 2019

Inledning

”Genom NOD finns stora möjligheter att identifiera sakfrågor som kan diskuteras vidare med lämpliga parter och aktörer. Den funktionen började NOD fylla på allvar under 2019. Där står NOD idag, som en motor för dialog, samverkan och demokrati” - Karin Neuhaus, kanslichef NOD

Inledning

Ett stort kliv framåt. Så kan 2019, som har inneburit stora förändringar på flera nivåer för Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället (NOD), sammanfattas. Vi lämnar ett händelserikt fjolår bakom oss och kan konstatera att NOD:s verksamhet har utvecklats på många sätt.

NOD:s kansli har flyttat till nya lokaler i centrala Stockholm. Detta högtidlighölls genom ett inflyttningsmingel den 16 maj 2019. Till minglet, som var en av årets lanseringsaktiviteter, kom drygt 60 särskilt utvalda personer från civilsamhället och det offentliga.

Glädjande var att kultur- och demokrati-minister Amanda Lind medverkade vid kansliets invigning. Där betonade ministern NOD:s viktiga roll som kunskapsförmedlare, men också som en arena för offentliga aktörer och civilsamhället, både som en fysisk mötesplats och en struktur för att främja samverkansprocesser i aktuella ämnen.

I NOD:s lokaler har en rad möten, med fokus på samverkan, genomförts under året. Bland de återkommande samverkansprocesserna kan träffarna inom ramen för lärnätverken med fördel lyftas fram. NOD har även stått som värd för rundabordssamtal och nätverksträffar. Kansliet har haft många externa kontakter gällande samverkan; både med myndighe-

ter, departement och organisationer från civilsamhället. Lokalerna har även lånats flitigt av andra aktörer, vilket har varit ett sätt för NOD att öppna upp verksamheten där behov finns.

En ny hemsida, utökad digital närvaro på sociala medier och en ny grafisk profil har präglat NOD:s kommunikation. NOD har klätts i nya kläder och därmed tydliggjort verksamhetens inriktning som en nationell aktör som finns tillgänglig för myndigheter, departement och civilsamhället.

Under året har nya verksamheter växt fram, som tydligt vilar på de sex principerna (självständighet och oberoende, dialog, kvalitet, långsiktighet, öppenhet och insyn samt mångfald) och målen i FN:s hållbarhetsagenda. På olika sätt och med skilda aktörer strävar NOD:s verksamheter efter att tydliggöra vikten av samverkan och därmed bli en aktör som främjar demokrati och tar sig an samhällsutmaningar genom dialog.

Både civilsamhället och myndigheter efterfrågar utrymme att träffas, men vi ser också ett stort behov av att fylla mötesplatsen med ett relevant innehåll. Genom NOD finns stora möjligheter att identifiera sakfrågor som kan diskuteras vidare med lämpliga parter och aktörer. Den funktionen började NOD fylla på allvar under 2019. Där står NOD idag, som en motor för dialog, samverkan och demokrati.

Kansliet

Under 2019 flyttade NOD till nya lokaler i centrala Stockholm. Det är första gången som kansliet sitter i egna lokaler, utan att vara hyresgäster hos en civilsamhällesorganisation. Lokalerna har två mötesrum utöver kontorsplatser och ett viktigt sätt att främja ytterligare samverkan mellan parterna har varit att erbjuda dessa mötesrum för externa bokningar.

Lokalerna har varit flitigt bokade både av den offentliga parten och av organisationer från civilsamhället. Möjligheten att använda NOD:s lokaler är inte bara ett stöd till organisationer som har knappa resurser att hyra in sig i externa lokaler utan också ett sätt att presentera och tydliggöra NOD:s uppdrag och aktiviteter. Lokalerna har således varit ett sätt att öka kännedomen om NOD:s verksamhet.

Under hösten har även större möten hållits hos NOD. Bland dessa återfinns en nätverksträff för generalsekreterare i Giva Sveriges regi och ett rundabordssamtal med akademien och civilsamhället arrangerat av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Alla mötesserier som arrangeras av NOD ska också i möjligaste mån genomföras i lokalerna. Under året har samtliga möten med lärnätverket för upphandlingsfrågor arrangerats på kansliet.

Under året har två nya tjänster på kansliet inrättats. Tjänsterna har tillsatts med nya medarbetare, en handläggare med ansvar för Partsgemensamt forum (tjänsten påbörjades 18/2-2019) och en ny tjänst som verksamhetsutvecklare. Tjänsten som verksamhetsutvecklare tillsattes under 2019. Anställningen påbörjas under 2020.

Tjänstefördelningen på NOD:s kansli har under 2019 sett ut som följer:

Kanslichef	100%
Kommunikationsansvarig	100%
Projektledare lärnätverk	100%
Handläggare PGF	100%

Styrgruppen

Styrgruppen för NOD har haft fem ordinarie möten under året. Hannah Kroksön (LSU- Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer) har varit ordförande och Carl-Johan Friman (Kulturdepartementet) vice ordförande.

Civilsamhällesparten i styrgruppen hade ett extrainsatt årligt möte i januari för att genomföra fyllnadsval till sina sju platser i styrgruppen. Vid detta möte tillkom Sveriges Kvinnolobby och Giva Sverige som medlemmar i styrgruppen.

I oktober hölls partens ordinarie årliga möte. Vid detta tillfälle genomfördes även ordinarie val till styrgruppen. Efter detta

möte har civilsamhällesparten fyllt samtliga sju platser i gruppen. De invalda organisationerna är: LSU, Forum, Giva Sverige, Sveriges Kvinnolobby, Ideell kulturallians, Famna och IOGT-NTO. Civos valdes in till nomineringskommittén, men inte in i styrgruppen.

Regeringskansliet har också fyllt sina fyra ordinarie platser i styrgruppen. Regeringen fattade under hösten ett beslut om ett bemyndigande till kultur- och demokratiministern att utse regeringskansliets representanter till NOD:s styrgrupp.

Detta beslut resulterade i att två nya medarbetare från regeringskansliet tog plats i styrgruppen, en från Arbetsmarknadsdepartementet (Enheten för integration och arbetet mot segregation) samt en från Miljödepartementet (Klimatenheten).

Vid två tillfällen under 2019 har dialogmötet hållits mellan SKR (Sveriges Kommuner och Regioner, tidigare SKL) och styrgruppens presidium.

Verksamhet

Lärnätverk

Under 2019 har NOD arrangerat fyra träffar med lärnätverket för upphandlingsfrågor som har drivits tillsammans med Upphandlingsmyndigheten.

Nätverket avslutades med en halvdagskonferens i Stockholm den 12 december, där ett sjuttiootal deltagare från civilsamhällsorganisationer, kommuner och statliga myndigheter medverkade.

Lärnätverket om upphandling har fungerat som en pilotverksamhet inom ramen för lärnätverk och detta var första gången ett lärnätverk avslutades. De synpunkter som kansliet tagit del av visar att nätverkets format har varit uppskattat.

Under året har arbetet framför allt handlat om att sprida information om lärnätverk som modell och verktyg för att hantera samtal kring sakfrågor. Det har gjorts i flera olika sammanhang. NOD:s kansli har exempelvis deltagit i möten med myndighetsnätverket för Agenda 2030 (Generaldirektörsforum), där de deltagande myndigheterna fick ta del av en presentation om NOD:s arbete och lärnätverken.

Totalt har 16 nya myndigheter tagit del av information om lärnätverk under 2019 genom enskilda möten, presentationer eller genom inbjudningar att delta i nätverk. Dessa är Vinnova, Konkurrensverket, Länsstyrelsen i Stockholm, Tillväxtverket, Myndigheten för delaktighet, Statistiska centralbyrån, SIDA, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Exportkreditnämnden, Energimyndigheten, Socialstyrelsen, Diskrimineringsombudsmannen, Myndigheten för digital förvaltning och Kriminalvården. Infrastrukturdepartementet och utredningen Idéburna aktörer i välfärden har också deltagit i möten om metoden.

Som ett resultat av arbetet att sprida kännedom om metoden har flera samtal om nya lärnätverk tagit form, varav två har lett till ett konkret planeringsarbete.

Under hösten har processen för att starta upp ett nätverk om öppna data och digitalisering tillsammans med Infrastrukturdepartementet påbörjats, såväl som ett arbete om socialt företagande tillsammans med Famna. Dessa nätverk kommer att startas upp under början av 2020.

NOD möter

Mot slutet av året lanserade NOD en satsning på att producera podcasts utifrån samtal med relevanta gäster.

Syftet är att utforska nya sakpolitiska områden, sprida denna kunskap och skapa informella mötesplatser, eftersom poddarna spelas in live inför publik. Satsningen kallas ”NOD möter” och har genomförts en gång, då Lovisa Fhager Havdelin från NOD:s styrgrupp och Teskedsorden, intervjuades den 3 december.

Podcasten produceras i samverkan med Civilsamhällespodden och har flera planerade aktiviteter under 2020.

Ett sätt att ta verksamheten vidare är att under samma rubrik, ”NOD möter”, också arrangera seminarier som kan dokumenteras och spridas vidare. Detta bredare

arbete med utåtriktade aktiviteter fortsätter under nästkommande år i former som bedöms vara relevanta för NOD:s olika målgrupper

Partsgemensamt forum

Under 2019 har NOD ansvarat för administrationen av Partsgemensamt forum samt spridning av information om denna dialogplattform. Det är första året som NOD har varit delaktigt i forumet under hela verksamhetsåret.

Verksamheten har bestått av ett konstituerande möte och fyra dialogmöten. Teman för dialogmötena har varit Civilsamhällets krympande utrymme, Agenda 2030, Socialt företagande och social innovation samt Civilsamhällets nya former.

Utöver detta har NOD varit behjälpliga i planeringsgruppernas arbete med att producera förberedelsematerial samt

formulera frågeställningar, där samtliga fyra arbetsgrupper i regel har träffats tre gånger utöver själva PGF-mötet.

I tillägg har NOD närvarat och gett stöd till presidiet som har haft ett planeringsmöte inför varje PGF-möte. Slutligen har arbetet även inneburit administration av det praktiska runt varje PGF-möte, exempelvis i form av att ta fram och skicka ut kallelser och handlingar samt bokning av lokaler.

En urvalskommitté har arbetat med urvalet av kommande års deltagare. Gruppen har haft fyra möten och NOD har närvarat vid samtliga. I denna process har NOD varit sammankallande samt producerat nöd-

vändiga dokument efter avstämningar med kommittén. NOD har även varit ansvariga i att ta in och hantera inkomna nomineringar samt sköta kommunikationen med de nominerade organisationerna.

Detta år har även en särskild arbetsgrupp tillsatts för att se över arbetsordningen för PGF. I det arbetet har NOD varit behjälpliga som anteckningsstöd och dessutom sammanställt gruppens förslag till den nya arbetsordningen. Gruppen har haft tre möten.

Stöd till myndigheter

Flertalet myndigheter har under året kontaktat NOD och bett om stöd i arbetet med att nå civilsamhällets aktörer. Det har främst handlat om stöd rörande urval och identifiering av relevanta aktörer inom en viss sakfråga, men även metodstöd i form av förslag på mötesformer och struktur för samverkan.

För att ytterligare kunna bistå myndigheter och även departement har NOD under året tagit fram ett systemiserat register med arbetsnamnet Civilsamhällesbanken. I det sökbara systemet återfinns data från Statistiska centralbyrån som rör civilsamhällesorganisationer. Systemet erbjuder möjligheter att söka organisationer och deras verksamhetsinriktning. Detta ska användas internt av NOD:s kansli för att skapa en bredare träffyta mot civilsamhället i samverkan med den offentliga parten.

Myndigheter som NOD har haft kontakt med under 2019 ifråga om stöd för samverkan:

- Diskrimineringsombudsmannen
- Arbetsförmedlingen
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- Jämställdhetsmyndigheten
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Upphandlingsmyndigheten

Stöd till lokala/regionala processer (överlämning)

Under året har det uppdrag som NÄTVERKET – Idéburen sektor Skåne och SEÖN (Social ekonomi övre Norrland) haft slutredovisats till NOD:s styrgrupp. Det skedde i form av en skriftlig rapport som också presenterades muntligt på styrgruppens möte i början av september.

I slutrapporten konstateras att behovet av stöd för civilsamhället på lokal och regional nivå är fortsatt stort. Slutsatsen är dock att det i dagsläget inte finns någon aktör som är beredd att finansiera en tvärregional satsning på dessa frågor.

Slutrapporten betonar att det stöd till civilsamhället på lokal och regional nivå som Överenskommelsens kansli erbjöd inte längre finns tillgängligt. Detta riskerar i förlängningen att bromsa utvecklingen av samverkan mellan offentliga parter och civilsamhället på dessa nivåer.

I dagsläget har NOD inget uppdrag att arbeta vidare med detta då verksamhetens fokus ligger på samverkan på nationell nivå. Samtal har förts mellan NOD och SKR (Sveriges Kommuner och Regioner), men inte heller SKR har i sitt uppdrag möjlighet att ge stöd till en sådan satsning som efterfrågas. Aktörerna på framförallt regional nivå arbetar därför vidare för att på sikt hitta en hållbar lösning för ett stöd till civilsamhället i samverkansprocesser med offentlig part.

Hösten 2019 färdigställdes också den forskningsrapport som de idéburna aktörerna inom ramen för Överenskommelsen på det sociala området beställt av Ideell Arena. Studien har tagits fram i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm och presenterades under ett frukostseminarium i december. Studien är den sista delen av två där de tio åren med Överenskommelsen på det sociala området sammanfattas.

Omvärldsbevakning

Kansliet har deltagit i ett flertal externa aktiviteter under året. Kanslichefen har exempelvis regelbundet deltagit i MUCF:s myndighetsnätverk. En av dessa träffar arrangerades på kansliet. Kanslichefen har även varit inbjuden till Kulturdepartementets interdepartementala arbetsgrupp som fokuserar på civilsamhällesfrågor ur olika departements perspektiv, samt till en träff med generaldirektörer från flertalet myndigheter vid ett nätverksmöte som anordnades av MUCF.

Under året har arbetsmöten hållits tillsammans med kommittén för Demokratin 100 år och kansliet har även deltagit på

samråd, dialogmöten och konferenser som kommittén har arrangerat.

Efter en inbjudan från Föreningen Norden fick NOD tillsammans med MUCF möjlighet att delta i projektet ”Flagship School2Work in the EU Strategy for the Baltic Sea Region”, som finansieras av Europeiska socialfonden (ESF). Projektet syftar till erfarenhetsutbyte och gemensamma strategier för att minska antalet ungdomar som varken arbetar eller studerar (UVAS).

Tillsammans med andra organisationer och myndigheter i länder runt Östersjön deltog NOD tillsammans med tjänstepersoner från MUCF på ett arbetsmöte i Tallinn i mars och ett i Gdansk i juni.

NOD har som ett resultat av detta initierat en serie rundabordssamtal på temat UVAS ihop med MUCF. En inbjudan till ett sådant möte sändes strax innan årsskiftet till både myndigheter och civilsamhällsorganisationer med kompetens inom området. Samtalen genomförs under 2020.

För en bred omvärldsbevakning har kansliet deltagit vid bland annat Sveriges Kommuner och Regioners Demokratidag, MUCF:s kunskapskonferens, en forskningskonferens gällande civilsamhällets förutsättningar (arrangerad av Ideell Arena och Ersta Sköndal Bräcke högskola) samt vid MR-dagarna i Linköping.

Kommunikation

Det samlade kommunikationsarbetet har i stor utsträckning fokuserat på att lansera och etablera kännedomen om NOD och dess verksamheter. Detta har gjorts inom en rad områden. Till en början utvecklades grafisk identitet i samarbete med Pasadena Studio. Inom ramen för den nya grafiska identiteten togs bland annat en ny logotyp fram, tillsammans med andra grafiska element. De större kommunikationsinsatserna har inneburit framtagandet av en ny webbsida, nya satsningar på sociala medier och annonseringar i olika kanaler. Dessa beskrivs närmare nedan.

Webb

NOD:s tillfälliga hemsida som publicerades i början av året ersattes av en ny webbplats med fler funktioner och bättre användarvänlighet i slutet av juni. Båda hemsidorna utvecklades i samarbete med Strollo & Co. Förändringen har resulterat i framtagandet av nya funktioner som har gjort det möjligt att i större utsträckning uppdatera hemsidan med nyheter, men också addera relevant bakgrundsinformation om de olika verksamheterna. Den nya hemsidan ger också möjligheter att anmäla intresse för att starta nya verksamheter, så som nya lärnätverk. Möjligheten för civilsamhällesorganisationer att ansluta sig till NOD har också underlättats via nya webbformulär.

Hemsidan är det centrala navet i NOD:s kommunikation och har, som beskrivet ovan, bidragit till en ökad måluppfyllelse för flera av verksamheterna. Sedan lanseringen av den nya hemsidan har besökantalet pendlat mellan ett par hundra unika användare per månad till en toppnotering i oktober (1538 användare).

Sociala medier och nyhetsbrev

Arbetet med att lansera och öka kännedomen om NOD har pågått under hela året, med särskilt riktade insatser under senvintern och våren 2019. Förutom att Twitter-kontot har gjorts om från ett Överenskommelse-konto till NOD så har en helt ny Facebook-sida skapats för att lansera strukturen.

Vid sidan av detta har NOD också närvaro på LinkedIn med ett nytt konto. De olika kanalerna används för att ge löpande uppdateringar till NOD:s olika målgrupper.

Under året har den nya Facebook-sidan fått 450 gilla-markeringar för hela sidan, medan Twitter-kontot har ökat från 566 till 601 följare. LinkedIn-kontot hade vid årsskiftet 123 följare.

NOD:s nyhetsbrev har sänts ut regelbundet från och med hösten och vintern, på månadsbasis. Nyhetsbrevet är ett användbart verktyg för att nå ut med information om genomförda och kommande aktiviteter. Utskicken sänds till drygt 800 prenumeranter.

Annonsering

Som en del i lanseringen har NOD köpt redaktionellt material till bilagan Ideellt engagemang som tas fram av Mediaplanet. I bilagan ingick en större artikel om NOD:s funktion och syfte. Tidningen gick ut som bilaga i Svenska Dagbladet under sommaren och spreds även under Almedalsveckan i Visby, vilket gjorde artikeln till en av årets större lanseringsinsatser.

Mindre annonseringssatsningar har också gjort för att öka trafiken till NOD:s sociala medie-kanaler. Annonseringarna har riktats till NOD:s primära målgrupper.

Kännedomsundersökning

Mellan den 3 maj-3 juni genomförde Novus en kännedomsundersökning på uppdrag av NOD. 150 respondenter i tre grupper (civilsamhälle, myndigheter och riksdagsledamöter) fick svara på olika kännedomsfrågor om samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället i allmänhet och NOD i synnerhet.

Då undersökningen gjordes relativt snart efter NOD:s lansering var de förväntade

resultaten en relativt låg kännedom om NOD. Några av slutsatserna som kan dras, med försiktighet inför det faktum att kännedomen generellt var låg om NOD, är följande:

- Nio procent av respondenterna har hört talas om NOD. Kännedomen är något högre bland riksdagsledamöter än bland övriga grupper.
- De som hört talas om NOD har låg kännedom om verksamheten.
- Bland respondenter som har hört talas om NOD är helhetsintrycket positivt.
- Kännedomen om NOD kommer främst från information som har hämtats via NOD:s sociala medier.

Syftet med undersökningen har varit att ta fram en baselinemätning som NOD:s kommunikationsaktiviteter ska utgå ifrån. Kännedomsundersökningen kommer att följas upp våren-sommaren 2021, där fler slutsatser kan dras om uppfattningen om NOD och dess verksamhet.

NOD:s träffyta

NOD:s verksamheter har under året engagerat en rad olika aktörer inom både det offentliga och civilsamhället. Nedan listas ett urval av de organisationer som på olika sätt har samverkat med NOD.

Deltagare i lärnätverk

- Upphandlingsmyndigheten
- Sveriges Kommuner och Regioner
- Vinnova
- Tillväxtverket
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- Arbetsförmedlingen
- Konkurrensverket
- Länsstyrelsen i Stockholms län
- Famna
- Frälsningsarmén
- Unizon
- Fryshuset
- NÄTVERKET Idéburen sektor Skåne
- Inkludera
- Coompanion
- Bräcke diakoni
- Rädda Barnen
- Stiftelsen Sanna
- Bosse Råd Stöd & Kunskapscenter

Organisationer i PGF

- Civos
- Funktionsrätt Sverige
- Hela Sverige ska leva

- Antirasistiska akademien
- Sveriges föreningar
- Coompanion
- Svenska e-sportförbundet
- Afrosvenskarnas riksförbund
- Röda korsets ungdomsförbund
- Kompis Sverige
- Internationella kvinnoförbundet
- Unga Klara
- X-cons
- Internationella Kvinnoförbundet för Fred and Frihet

Organisationer som anordnat egna möten i NOD:s lokaler

- Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd
- Autism- och Aspergerförbundet
- Forum - idéburna organisationer med social inriktning
- Giva Sverige
- Hela Människan
- Ideell Arena
- LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
- NÄTVERKET Idéburen sektor Skåne
- RFSU Stockholm
- SKOOPI
- SIOS - Samarbetsorgan för etniska organisationer
- Social ekonomi övre Norrland
- Sveriges Kvinnolobby

Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället (NOD) är en struktur för samverkan. Den signerades av regeringen och civilsamhället februari 2018.

Syftet med NOD är att underlätta samverkan mellan offentliga aktörer och civilsamhället, och tillhandahålla mötesplatser för att främja dialog. NOD spänner över alla sakpolitiska områden och arbetar med att facilitera möten.

NOD är en resurs för metodutveckling och arrangerandet av samråd om enskilda frågor, men finns också till för att administrera långsiktiga processer och dialoger. NOD består av en styrgrupp och ett kansli, samt de organisationer som valt att ansluta till strukturen.

NOD – Nationellt organ
för dialog och samråd
mellan **regeringen** och
det **civila samhället**.

Vasagatan 40
111 20 Stockholm

info@nodsverige.se
nodsverige.se